

O B R A Z L O Ž E N J E

Zakona o neradnim danima u vrijeme vjerskih praznika u Bosni i Hercegovini

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine, ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Od stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, na nivou države Bosne i Hercegovine ne postoji, odnosno do sada nije donesen zakon o neradnim danima u vrijeme vjerskih praznika.

Takođe ni na nivou Federacije Bosne i Hercegovine nema, odnosno do sada nije donesen zakon o praznicima, ali je na snazi preuzeti Zakon o praznicima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije („Službeni list SFRJ“, broj 6/73).

U Republici Srpskoj na snazi je Zakon o praznicima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/07).

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine na snazi je Zakon o praznicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 19/02).

Kako narodi i građani Bosne i Hercegovine prema religijskoj pripadnosti i tradiciji obilježavaju različite vjerske praznike, nameće se potreba da se i državnim zakonom priznaju navedene razlike, te da se najznačajniji praznici konfesija naroda i građana u Bosni i Hercegovini proglašene neradnim danima u Bosni i Hercegovini. Uz to potpisani su i ratifikovani Osnovni ugovor između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice s Dodatnim protokolom (objavljen u „Službenom glasniku - Međunarodni ugovori“, broj 10/07) i Osnovni ugovor između Bosne i Hercegovine i Srpske pravoslavne crkve (objavljen u „Službenom glasniku - Međunarodni ugovori“, broj 6/08). Ovim ugovorima preuzeta je obaveza da će se posebnim zakonom/zakonima Bosne i Hercegovine kao neradni dani urediti navedeni praznici/vjerski praznici za katolike odnosno pravoslavce u cijeloj zemlji.

Svi naprijed izneseni razlozi govore o potrebi donošenja Zakona o neradnim danima u vrijeme vjerskih praznika u Bosni i Hercegovini.

Pri provođenju konsultacija u vezi s ovim zakonom, a imajući u vidu i međunarodne ugovore koje je Bosna i Hercegovina potpisala sa Svetom Stolicom i Srpskom pravoslavnom crkvom, ukazala se potreba da se ovim zakonom propišu neradni dani za vrijeme najvažnijih vjerskih praznika svih vjerskih zajednica zastupljenih u Bosni i Hercegovini.

U tom smislu konsultovano je Međureligijsko vijeće u Bosni i Hercegovini koji je izrazilo svoj stav o vjerskim praznicima kao neradnim danima. Stav tog vijeća je bio da Katolička crkva u Bosni i Hercegovini nije kontaktirana, jer je to pitanje riješeno zaključenim Osnovnim ugovorom između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice, a da su ostale vjerske zajednice predložile kako slijedi:

a) Rijaset Islamske zajednice za muslimane: dva dana za Ramazanski bajram, dva dana za Kurbanški bajram i jedan dan u toku godine prema ličnom izboru vjernika u povodu rođenja poslanika Muhameda ili Nove hidžretske godine;

b) Srpska pravoslavna crkva za svoje vjernike: jedan dan za Božić, jedan dan za Svetog arhidakona Stefana, jedan dan za Veliki petak, jedan dan za Vaskrs i jedan dan za Duhove;

c) Jevrejska opština za svoje vjernike: jedan dan za Sukot, jedan dan za Šavuot, jedan dan za Pesah, jedan dan za Roš Hašana (Nova godina) i jedan dan za Jom Kipur (Dan pomirenja).

Za pripadnike ostalih vjera u Bosni i Hercegovini predviđeno je pet dana u godini za potrebe obilježavanja vjerskih praznika.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1.

Ovim članom zakona uređuje se da su predmet ovog zakona neradni dani u vrijeme vjerskih praznika na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Kao neradni dani na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine obuhvaćeni su i najznačajniji vjerski praznici/svćtkovine/blagdani pripadnika svih vjerskih zajednica zastupljenih u Bosni i Hercegovini. Ovim predloženim rješenjem stavljeni su u ravnopravan položaj pripadnici svih vjera u Bosni i Hercegovini, to jest da pripadnici svih konfesija zastupljenih u Bosni i Hercegovini kroz svoje vjerske zajednice imaju pravo na plaćeno odsustvo s rada u dane vjerskih praznika i to svi u trajanju od pet (5) dana u toku jedne kalendarske godine. Predloženo rješenje ne utiče na slobodu izbora pojedinaca da i korišćenjem dana godišnjeg odmora ili drugog slobodnog dana (plaćenog ili neplaćenog odsustva, a u skladu s propisima o radnim odnosima u institucijama Bosne i Hercegovine, entitetima i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine), na poseban način obilježe i druge vlastite značajne vjerske datume.

Član 3.

Ovim članom predviđeno je da zaposleni imaju pravo na naknadu plate (plaćeno odsustvo) u dane kada ne rade u skladu s ovim zakonom.

Član 4.

Definisano je način na koji se može odrediti da institucije, organi, organizacije, preduzeća i drugi oblici organizovanja za obavljanje djelatnosti i usluga u Bosni i Hercegovini, u kojima su zaposleni vjernici, mogu raditi na dane vjerskih praznika utvrđenim članom 2. ovoga zakona i u kom obimu ukoliko priroda djelatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahtijeva neprekidan rad.

Član 5.

Ovim članom predviđeno je da entiteti i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine trebaju uskladiti svoje zakone o praznicima i neradnim danima s ovim zakonom, s tim da im se ostavlja

moćnost da, prema svojim potrebama i specifičnostima, svojim zakonima mogu utvrditi i druge praznike na svojoj teritoriji.

Član 6.

Propisan je dan stupanja na snagu ovoga zakona, kao i objavljivanje istog u „Službenom glasniku BiH“.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna nikakva dodatna i posebna finansijska sredstva.